

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 1/2003 vp

Suomen itsenäisyyden juhlarahaston Sitran toimintakertomus vuodelta 2002

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 11 päivänä huhtikuuta 2003 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi Suomen itsenäisyyden juhlarahaston Sitran toimintakertomuksen vuodelta 2002 (K 2/2003 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana
- yliasiamies Aatto Prihti, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto SITRA.

SITRASTA

Sitran vuodet 2003—2005 käsittävän strategian visiona on, että Suomi vuonna 2015 olisi maailman kolmen menestyksekkäimmän kansakunnan joukossa bruttokansantuotteella mitattuna niin, että Suomessa toteutuisi osaamispohjainen hyvinvointiyhteiskunta.

Tavoitteen saavuttamiseksi Sitra pyrkii tuottamaan päättäjille tietoa Suomen tulevaisuuteen vaikuttavista muutoksista, vahvistamaan kansantalouden tulopohjaa kasvua kiihdyttämällä sekä parantamaan hyvinvointiyhteiskunnan kustannustehokkuutta.

Käytännössä Sitra harjoittaa tutkimusta, innovatiivista toimintaa ja koulutusta sekä yritysrahoitusta.

Kertomusvuoden aikana selvitettiin hyvinvointivaltion vaihtoehtoja, tilaa, haasteita ja ratkaisumalleja.

Sitran vuoden 2002 tilikauden tulos oli alijäämäinen. Tämä johtui pääasiassa sekä pääomasijoitus- että peruspääomasijoituskohteisiin tehdyistä arvonalennuksista ja alhaisesta yritysrahoituskohteiden tuottotasosta.

Sitra rahoittaa toimintansa lähinnä peruspääoman tuotoilla. Taloudellisen aktiviteetin hiljentyminen, osakemarkkinoiden hiipuminen ja teknologiainnostuksen laantuminen ovat vaikeuttaneet kahden viime vuoden aikana rahaston mahdollisuuksia osallistua yritysrahoituskentän kehittämiseen. Sitran rahoituspäätösten määrä laskikin kertomusvuoden aikana 25 prosentilla edellisvuoden tasosta ja oli 48 miljoonaa euroa. Aiemmin tehtyihin päätöksiin liittyviä maksatuksia suoritettiin 42 miljoonaa euroa, mikä oli 19 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Peruspääoman nimellisarvo on 235 miljoonaa euroa ja markkina-arvo oli vuoden lopussa 565 miljoonaa euroa. Markkina-arvo laski vuoden aikana 190 miljoonaa euroa. Rahaston peruspääomasijoituksista korko- ja osakesijoitukset on annettu ulkopuolisten omaisuudenhoitajien hoidettaviksi.

Hallintoneuvoston käsityksen mukaan rahaston talous on vakaalla pohjalla ja toiminta on hyvin hoidettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Lain mukaan rahaston tavoitteena on edistää Suomen vakaata ja tasapainoista kehitystä, talouden määrällistä ja laadullista kasvua sekä kansainvälistä kilpailukykyä ja yhteistyötä. Rahasto toimii erityisesti sellaisten hankkeiden toteuttamiseksi, jotka vaikuttavat kansantalouden voimavarojen käyttöä tehostavasti tai tutkimuksen ja koulutuksen tasoa kohottavasti taikka jotka selvittävät tulevaisuuden vaihtoehtoja.

Rahasto on käynnistänyt ja toteuttanut monia uusia hankkeita, joiden keskeisenä tavoitteena on edistää Suomen taloudellista hyvinvointia. Strategiansa mukaisesti rahasto pyrkii edistämään Suomen taloudellista kehitystä toimimalla aktiivisesti puolueettomana vaikuttajana tutkimuksessa, innovatiivisessa toiminnassa ja koulutuksessa.

Taloudellisen aktiviteetin laantuminen on supistanut Sitran mahdollisuuksia osallistua yritysrahoituksen kehittämiseen. Rahaston vahva taloudellinen tila ja toiminnan sopeuttaminen markkinatilanteeseen sallivat kuitenkin myös tulevaisuudessa toiminnan rahoitukselle hyvät lähtökohdat.

Sitra pitää yhtenä keskeisenä tehtävänä perinteisen elinkeinoelämän kehittämistä ja uudis-

tamista. Yhdessä muiden julkisten toimijoiden kanssa on koottu yhteen tietokokonaisuus, josta yrittäjät löytävät vaivattomasti yrityksille suunnattavat julkiset rahoitus- ja palvelutuotteet.

Sitra on käynnistänyt kertomusvuoden alussa uuden verkostokehitys- ja -rahoitusyksikön. Sen tavoitteena on vaikuttaa myönteisesti alueiden kehitykseen etsimällä, kehittämällä ja rahoittamalla paikallisia perinteisten pienten ja keski suurten yritysten verkostoja ja erityisesti niiden veturiyrityksiä.

Talousvaliokunta tukee Sitran strategisia valintoja. Sitra omalta osaltaan on luomassa edellytyksiä yrittäjyydelle ja tukemassa alueellista kehitystä sekä tutkimusta. Sitra jatkoi kertomusvuonna myös koulutusohjelmaansa. Talousvaliokunnan näkemyksen mukaan koulutuksessa tulee kiinnittää huomiota taloudellisen tietämyksen lisäämiseen ja kehittämiseen molemmat sukpuolet huomioon ottaen.

Päätösehdotus

Talousvaliokunta ehdottaa,

että tämä mietintö lähetetään tiedoksi Suomen itsenäisyyden juhlarahaston Sitran hallintoneuvostolle.

Helsingissä 6 päivänä kesäkuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Jouko Skinnari /sd
vpj. Jari Leppä /kesk
jäs. Mikko Elo /sd
Sari Essayah /kd
Merikukka Forsius /vihr
Klaus Hellberg /sd
Reijo Kallio /sd (osittain)
Martti Korhonen /vas

Miapetra Kumpula /sd
Seppo Lahtela /kesk
Klaus Pentti /kesk
Antti Rantakangas /kesk
Martin Saarikangas /kok
Sari Sarkomaa /kok
Juhani Sjöblom /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eelis Roikonen.